

ԱՆՎԱՐ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՍԱՄՍԱՋՐԱԿԱՆ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՀԱՄԱՐԱԳԵՎ

ԱՅՆ ԹՈՂԱՐԿՈՒՄՆ ԻՐԱԿՈՆԱԳԵԼ է
IREX/ProMedia - Ի ԿՈՂՄԻ ԵՎ ԱՄ ՀԱՐԳԱԾՄԱՆ ԳՈՐԾՎԱԿԱՌԵՑՄԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿԵՐԴԻ (ԱՅԱ) ՕԺՄԱԴԿՈՒԹՅԱՄԲ:
ԹՈՂԱՐԿԱՆ ՄԵՋ ՏԵՂ ԳՏԱԾ ԿԱՐԾԵԼԵՐԸ
ՊԱՏԿԱՆՈՒՄ Են ՀԵՂԻՆԱԿԵՐԻՆ ԵՎ ՄԻՇ Չ, ՈՐ ՀԱՄԵՎԿՈՒՄ Են
ԱՅԱ-Ի ՏԵՍԱԿԵՏՆԵՐԻՆ:

2003
Ր Ա Յ Ի

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂԻՆ

Չեզ ենք ներկայացնում մայիսի 25-ին կայանական խորհրդարանական ընտրություններին և սահմանադրական փոփոխությունների հանրաքվեին նվիրված այս հատուկ բողարկումը: Այն ժայաստանու տարբեր անկուններում բնակվող ու աշխատող շուրջ 40 լրագրողների աշխատանքի արդյունք է և հրատարակվել է IREX/ProMedia-ի և ԱՄ Սիրացագային գարզացման գործակալության օժանակությամբ ու ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համագործակցությամբ:

Դավելվածը ժայաստանի քաղաքացիներին և ընտրողներին աջակցելու նպատակ ունի: Նրա խնդիրն է իրազեկել ու տեղեկացնել: Այն նաև ընդգծում է լրատվամիջոցների դերը ժողովրդականության գործընթացում, այն դերը, որը նախընտրական շրջանում ժայաստանի ու նրա քաղաքացիների առջև ծառացած իիմայինների մասին հասարակության և անաշատ տեղեկատվություն տրամադրում է:

Դավելվածի վրա աշխատանքներն սկսվել են ապրիլ ամսից, երբ ժայաստանի շուրջ 400 քաղաքացիների շրջանում հարցում անցկացվեց խորհրդարանի և պատգամավորի դերի, ինչպես նաև սահմանադրական փոփոխությունների վերաբերյալ: Դավելվածում ներկայացված հոդվածները հիմնված են լրագրողների քննարկումների և ընտրողների հարցման արդյունքների վերլուծության արդյունքների վրա:

Թեպետ հավելվածում անհնար էր ամբողջությամբ ներկայացնել այցքան կուսակցությունների թագավորների նախընտրական ծրագրերը, սակայն հնարավոր էր ներկայացնել խորհրդարանի դերը, նրա պատգամությունը, թե ինչպես են մարդիկ տեմում խորհրդարանը և, ի վերջո, ինչ սպասելիքներ ունեն խորհրդարանից: Դավելվածում ներկայացված են նաև կարևոր հոդվածներ պատգամավորի անձնամբներում անշատ պարագաներում համարական փոփոխությունների մասին և այլն:

Դավելվածում ընդգրկել ենք ընտրողների համար կարևոր տեղեկատվություն, որպեսզի ընտրական հրավունք ունեցող քաղաքացիները հնարավորություն ունենան ակտիվորեն մասնակցել քերարկությանը և կազմակերպած որոշում կայացնեն ապագա խորհրդարանի անշատերին ընտրելու:

Մայիսի 25-ին ընտրողներին հնարավորություն կը թափանցի օգտագործել իրենց իրավունքը և ընտրել այն մարդկանց, ովքեր կներկայացնեն իրենց շահեր խորհրդարանում: Ամենանշանական մասնակցել քերարկությանը և կազմակերպած որոշում կայացնեն ապագա խորհրդարանի անշատերին ընտրելու գործընթացին:

Reby H. Հովհաննես

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
2003 - Ի Խ Ս Բ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Զ Մ
ՍՈՒՐԵՆ ԴԵՐԵՎԱՆ, ԱՐԱՎԻՆ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ,
ԳՈՐԾԱԿԱՆ ՍՊՐԱՎԱՆ, ԹԱՍԱՐԱ ՀՈՎԱՆԱԿԵՐՎԱՆ,
ԳՎԵԱՆ ԱԲՐԱՎԱՆԱՎԱՆ, ՄԱՐԻԱՆՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ,
ԺԱՄԱՆԱԿ ԱԵՐՍԱՆԵՐ, ԳՎԵԱՆ ՄԿՐՅԵՎԱՆ,
ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ - ՏԵՐՅԱՆ, ԶՈՒՅԱՆ ԱՎԿՈՐՅԱՆ,
ՆԵԼԻՆ ԴՈՒՇՈՒՆԵ

Խ Ս Բ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Պիտիր ԱՅԿՈՒՄԱՆ

IREX/ProMedia-ի ՁԱՎԱ-ՆԵՐԻ հարցերով խորհրդատու

Նախարար ՄԱՆՈՒԿԻՒՅԱՆ

IREX/ProMedia-ի ծրագրի դեկան

Թագուհի ՍՈՒՅԱՆԻՅԱՆ

Գեղայ ԽԵԿՈՅԱՆ

ԴԱՎԱՆՉՎՈՒ ՀԱՎԱՍԱՐԻ...

ՀՀ Ազգային ժողովի 131 թափուր աշխատատեղերին հավակնում է 1485 թեկնածու: Մրցույթը խիստ է. ավելի քան 11 մարդ մեկ արողի համար:

Թեկնածուների մեջ տարբեր մասնակիության մարդիկ են, տարբեր տարիքի ու կրթության, գոյրային պատկանելության, կուսակցական-անկուսակցական, կին-տղամարդ, բարձր պաշտոններում աշքի ընկած ու գործազուրկ: Նրանց բոլորին միավորում է մեկ ցանկական մանդատ ստանա:

Մայիսի 25-ին ՀՀ Ազգային ժողովի ընտրություններին համամասնական ընտրակարգով կմանակցեն 21 կուսակցություն և կուսակցությունների դաշինք: «Ազգային դաշինք-ինքնորոշում միավոր» (ԱԻՄ) (Քրիստոնեակարներ), Մտավորական ժայաստան, Ազգային Առաքելությունը (40 թեկնածու), Ազգային համաձայնություն կուսակցությունը (13 թեկնածու), «Ազգային միարանություն» (76 թեկնածու), «Աշխատանք, օրենք, միասնություն» (ԱՕՄ) կուսակցությունը

(13 թեկնածու), «Արդարություն» դաշինքը (137 թեկնածու), «Արդարություն» հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունը (10 թեկնածու), «Արյունաբերողների և կանանց միություն» դաշինքը («Կանայք Հայոց աշխարհի») և ժայաստանի առաջադիմական միացյալ կոմունիստական կուսակցություն) (10 թեկնածու), «Արժանապատվություն», ժողովրդավարություն, ժայրենիք դաշինքը (71 թեկնածու), ժողովրդական կուսակցությունը (70 թեկնածու), ժայաստանի կոմունիստական կուսակցությունը (70 թեկնածու), ժայաստանի նորագված կոմունիստական կուսակցությունը (40 թեկնածու), ժայաստանի հանրապետական կուսակցությունը (118 թեկնածու), ժայաստանի օամկավար ազգատական կուսակցությունը (60 թեկնածու), ժայաստանի քրիստոնեակարների կուսակցությունը (33 թեկնածու), «Հայ արիները» կուսակցությունը (19 թեկնածու), «Հայ յեղափոխական դաշնակցություն» կուսակցությունը (100 թեկնածու),

ՀՀԸ-ն (40 թեկնածու), «Հզոր հայրենիք» կուսակցությունը (74 թեկնածու), Միավորական աշխատանքային կուսակցությունը (40 թեկնածու), «Օդինա երկիր» կուսակցությունը (63 թեկնածու): 75 համամասնական մանդատներին ընդհանուր առամբ հավակնում է 1084 պատճանակության թեկնածու:

Մեծամասնական ընտրակարգով նախատեսված 56 տեղին հավակնում է 401 պատճանակության թեկնածու, որից 214-ը անկուսակցական: «Անենարազմարդ» մեկ տեղի համար 19 պատճանակության թեկնածու, ժայաստանի նորագված կոմունիստական կուսակցությունը (39 թեկնածու), ժայաստանի նորագված կոմունիստական կուսակցությունը (70 թեկնածու), ժայաստանի կոմունիստական կուսակցությունը (39 թեկնածու), ժայաստանի նորագված կոմունիստական կուսակցությունը (40 թեկնածու), ժայաստանի հանրապետական կուսակցությունը (118 թեկնածու), ժայաստանի օամկավար ազգատական կուսակցությունը (60 թեկնածու), ժայաստանի քրիստոնեակարների կուսակցությունը (33 թեկնածու), «Հայ արիները» կուսակցությունը (19 թեկնածու), «Հայ յեղափոխական դաշնակցություն» կուսակցությունը (40 թեկնածու): Մրցույթից դուրս են թիվ 14, 28 և 39 ընտրատարածքները, որտեղ առաջրվել են մեկնական թեկնածու, իսկ զոյլ՝ մրցակիցներ կապարան թեկնածու:

Մեծամասնական ընտրակարգով նախատեսված 56 տեղին հավակնում է 401 պատճանակության թեկնածու, որից 214-ը անկուսակցական: «Անենարազմարդ» մեկ տեղի համար 19 պատճանակության թեկնածու, ժայաստանի նորագված կոմունիստական կուսակցությունը (39 թեկնածու), ժայաստանի նորագված կոմունիստական կուսակցությունը (70 թեկնածու), ժայաստանի կոմունիստական կուսակցությունը (39 թեկնածու), ժայաստանի նորագված կոմունիստական կուսակցությունը (40 թեկնածու), ժայաստանի օամկավար ազգատական կուսակցությունը (60 թեկնածու), ժայաստանի քրիստոնեակարների կուսակցությունը (33 թեկնածու), «Հայ արիները» կուսակցությունը (19 թեկնածու), «Հայ յեղափոխական դաշնակցություն» կուսակցությունը (40 թեկնածու): Մրցույթից դուրս են թիվ 14, 28 և 39 ընտրատարածքները, որտեղ առաջրվել են մեկնական թեկնածու, իսկ զոյլ՝ մրցակիցներ կապարան թեկնածու:

...Եթե երկրում 1485 մարդ ուզում է օրենքներ գրել, դա ինչ-որ բան նշանակում է:

ԹԵԿՍԱԾՈՒԵՐԸ ԽՈՍՏԱՆՈՒՄ ԵՆ...

ՄԻՐԵԼ սեփական երկիր ավելի շատ, քան սեփական շահը:
ՆԿԱՏԵԼ փոխիտուրյումներ մտցնել ժողովոյի կամքում:
ՕՐԵՆՄՐԴՐԵՆ վերահաստատել հասարակությամ մեջ
տոցիալական արդարությամ և հավասարությամ սկզբումը:
ԴԱՅԱՍՏԱՆ դարձել մի երկիր, որտեղ
ժողովրդավարական սկզբումների պահպանումը
երաշխավորում է քաղաքացիական հասարակությունը:
ԴԵՑԵՎՈՐԱԿԱՆ ՌԵՎԵՆՈՐԵՆ իրականացնել Դայու ցեղասպանության
միջազգային ճանաչնամատ ուղղված քաղաքականություն,
պարտադիր արձարությամ Արևմտյան Դայաստանի հարցը:

ՆՊԱՍՏԵԼ ավանդական-բարոյական ընտանիքների ստեղծմանը,
պետականություն խորհուրական բազմությականությունը:

ՕԳԱԳՈՐԾԵԼ բոլոր միջոցներն ու հնարավորությունները
սիլուադ հմբության պահպանամ համար:

ՆՊԱՍՏԵԼ ՀԴԴ ինքնապաշտպանական համակարգի
հզորացմանը, բնակչության ամվանգության պահպանամը:
ՄՊՐՉՈՎԵԼ լրական համակարգի կայում զարգացման համար
համապատասխան երաշխիքներ, իրական երաշխիքներ ստեղծել
անվար իշխնակարգ կրորության և բարձրագույն կրորության
մատչելիքյան համար:

ԱԶԱԿՑԵԼ երիտասարդ տաղամիների բացահայտմանը:

ՀՍՍՍՐԵԼ սահմանմեր և հեօավոր բնակավայրերի դպրոցները
որակալ ուսուցիչներով:

ԽՄԲԱՆՈՒՄԵԼ ծաշկութային եւլան նվաճումների
հերիխակներին և արտերկրության հայկական ծաշկության
առանձակայի ներկայացմունքներին:

ԱՐՑՈՒՐԻԹՅՈՒՆՆԵՐ սահմանել ամապահով բազմազավակ
երիտասարդ ընտանիքների համար:

ՆՊԱՍՏԵԼ արտագառքի նվազեցմամբ և արտագայթած
բնակչության վերադարձի ուղղված պետության կողմից
ծեսնարկվող քայլերի իրականացմանը:

ԴՈՒՐ մեր կանային համակարգը տնտեսական
և քաղաքական դաշտից:

ԱՐՄԱՆԱԿ ամել խնամի-ծանոր-բարեկամների ինստիտուտը:
ՇԵՎԱԿՈՐԸ միջին խավ:

ՆՊԱՍՏԵԼ հիմնարար տնտեսական բարեփոխումներին:
ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ, բարյակամություն, հետևողականություն,
պատասխանաւորություն:

ԱԱԱԱԱՐԵՇԻՇ ուշադրություն դարձնել «Ընդարձոց»
օյանավակայանի, չաշխատող սեփականաշնորհված
ծեսնարկությունների խնդիրներին:

ՍՏԵՂԾԵԼ տոցիալական պաշտպանության համակարգ:
ԱՐԱՍԹՈՒՑ սահմանի գտնվող անձան և հաշմանդարներին
վերադարձել հասարակական և ծաշկութային կամք:

ՄՊՐՉՈՎԵՇ աշխատականմերին և երկրաշարժից տուժմներին
աշխատանքով և հարմարավետ բնակարաններով
ապահովելու գործընթաց:

ԱՊԱՌՈՎԵԼ յուրաքանչյուրի՝ անկախ դիրքի և գեաղեցրած
պաշտոնից, հակասարքությամ օրենքի աօք:

ԽԱՐԿԱԾ ավանդատումներին վերադարձնել իրենց
խնայությունը:

ԿԵՆՍԱԾՈՒԾԵՐԸ հավաքագույն համակարգ համակարգը:
ԱՆՎԱՐ առաջարկությունը առաջարկությունը:

ՀԵԿԵՐԱՎԵՆԵՐԳԻԱՆ վարձը 1 կվտ/ժամի համար
սահմանել 16 դրա:

ԴԻԱԿԱՎՈՒ հիմքը տեղի կերպություն և մանկահասակ
երեխանք ունեցող մայրերի հիմնախնդիրների պետական
կարգվորման համար:

ՎԵՐԱՌՈԴ բաշխությունը առաջարկությունը տուժմներին
աշխատանքով և հարմարավետ բնակարաններով

ԱՊԱՌՈՎԵԼ յուրաքանչյուրի՝ անկախ դիրքի և գեաղեցրած
պաշտոնից, հակասարքությամ օրենքի աօք:

ԽԱՐԿԱԾ ավանդատումներին վերադարձնել իրենց
խնայությունը:

ԿԵՆՍԱԾՈՒԾԵՐԸ հավաքագույն համակարգ համակարգը:
ԱՆՎԱՐ առաջարկությունը առաջարկությունը:

ՀԵԿԵՐԱՎԵՆԵՐԳԻԱՆ վարձը 1 կվտ/ժամի համար
սահմանել 16 դրա:

ԴԻԱԿԱՎՈՒ հիմքը տեղի կերպություն և մանկահասակ
երեխանք ունեցող մայրերի հիմնախնդիրների պետական
կարգվորման համար:

ՎԵՐԱՌՈԴ բաշխությունը առաջարկությունը տուժմներին
աշխատանքով և հարմարավետ բնակարաններով

ԱՊԱՌՈՎԵԼ յուրաքանչյուրի՝ անկախ դիրքի և գեաղեցրած
պաշտոնից, հակասարքությամ օրենքի աօք:

ԽԱՐԿԱԾ ավանդատումներին վերադարձնել իրենց
խնայությունը:

ԿԵՆՍԱԾՈՒԾԵՐԸ հավաքագույն համակարգ համակարգը:
ԱՆՎԱՐ առաջարկությունը առաջարկությունը:

ՀԵԿԵՐԱՎԵՆԵՐԳԻԱՆ վարձը 1 կվտ/ժամի համար
սահմանել 16 դրա:

ԴԻԱԿԱՎՈՒ հիմքը տեղի կերպություն և մանկահասակ
երեխանք ունեցող մայրերի հիմնախնդիրների պետական
կարգվորման համար:

ՎԵՐԱՌՈԴ բաշխությունը առաջարկությունը տուժմներին
աշխատանքով և հարմարավետ բնակարաններով

ԱՊԱՌՈՎԵԼ յուրաքանչյուրի՝ անկախ դիրքի և գեաղեցրած
պաշտոնից, հակասարքությամ օրենքի աօք:

ԽԱՐԿԱԾ ավանդատումներին վերադարձնել իրենց
խնայությունը:

ԿԵՆՍԱԾՈՒԾԵՐԸ հավաքագույն համակարգ համակարգը:
ԱՆՎԱՐ առաջարկությունը առաջարկությունը:

ՀԵԿԵՐԱՎԵՆԵՐԳԻԱՆ վարձը 1 կվտ/ժամի համար
սահմանել 16 դրա:

ԴԻԱԿԱՎՈՒ հիմքը տեղի կերպություն և մանկահասակ
երեխանք ունեցող մայրերի հիմնախնդիրների պետական
կարգվորման համար:

ՎԵՐԱՌՈԴ բաշխությունը առաջարկությունը տուժմներին
աշխատանքով և հարմարավետ բնակարաններով

ԱՊԱՌՈՎԵԼ յուրաքանչյուրի՝ անկախ դիրքի և գեաղեցրած
պաշտոնից, հակասարքությամ օրենքի աօք:

ԽԱՐԿԱԾ ավանդատումներին վերադարձնել իրենց
խնայությունը:

ԿԵՆՍԱԾՈՒԾԵՐԸ հավաքագույն համակարգ համակարգը:
ԱՆՎԱՐ առաջարկությունը առաջարկությունը:

ՀԵԿԵՐԱՎԵՆԵՐԳԻԱՆ վարձը 1 կվտ/ժամի համար
սահմանել 16 դրա:

ԴԻԱԿԱՎՈՒ հիմքը տեղի կերպություն և մանկահասակ
երեխանք ունեցող մայրերի հիմնախնդիրների պետական
կարգվորման համար:

ՎԵՐԱՌՈԴ բաշխությունը առաջարկությունը տուժմներին
աշխատանքով և հարմարավետ բնակարաններով

ԱՊԱՌՈՎԵԼ յուրաքանչյուրի՝ անկախ դիրքի և գեաղեցրած
պաշտոնից, հակասարքությամ օրենքի աօք:

ԽԱՐԿԱԾ ավանդատումներին վերադարձնել իրենց
խնայությունը:

ԿԵՆՍԱԾՈՒԾԵՐԸ հավաքագույն համակարգ համակարգը:
ԱՆՎԱՐ առաջարկությունը առաջարկությունը:

ՀԵԿԵՐԱՎԵՆԵՐԳԻԱՆ վարձը 1 կվտ/ժամի համար
սահմանել 16 դրա:

ԴԻԱԿԱՎՈՒ հիմքը տեղի կերպություն և մանկահասակ
երեխանք ունեցող մայրերի հիմնախնդիրների պետական
կարգվորման համար:

ՎԵՐԱՌՈԴ բաշխությունը առաջարկությունը տուժմներին
աշխատանքով և հարմարավետ բնակարաններով

ԱՊԱՌՈՎԵԼ յուրաքանչյուրի՝ անկախ դիրքի և գեաղեցրած
պաշտոնից, հակասարքությամ օրենքի աօք:

ԽԱՐԿԱԾ ավանդատումներին վերադարձնել իրենց
խնայությունը:

ԿԵՆՍԱԾՈՒԾԵՐԸ հավաքագույն համակարգ համակարգը:
ԱՆՎԱՐ առաջարկությունը առաջարկությունը:

ՀԵԿԵՐԱՎԵՆԵՐԳԻԱՆ վարձը 1 կվտ/ժամի համար
սահմանել 16 դրա:

ԴԻԱԿԱՎՈՒ հիմքը տեղի կերպություն և մանկահասակ
երեխանք ունեցող մայրերի հիմնախնդիրների պետական
կարգվորման համար:

ՎԵՐԱՌՈԴ բաշխությունը առաջարկությունը տուժմներին
աշխատանքով և հարմարավետ բնակարաններով

ԱՊԱՌՈՎԵԼ յուրաքանչյուրի՝ անկախ դիրքի և գեաղեցրած
պաշտոնից, հակասարքությամ օրենքի աօք:

ԽԱՐԿԱԾ ավանդատումներին վերադարձնել իրենց
խնայությունը:

ԿԵՆՍԱԾՈՒԾԵՐԸ հավաքագույն համակարգ համակարգը:
ԱՆՎԱՐ առաջարկությունը առաջարկությունը:

ԵՎՈՐ... ԶԻԹԻ ՄԱԼԻ ԶՈՒՄՆԱ

Ի Աչպես է ընկալում ընտրողն այսօրվա թեկնածութերին և ինչ ակնկալիքներ ու-
նի նրանցից: Շուրջ երեք տասնյակ լրագրողների անցկացրած հարցումից
պարզվում է, որ ընտրողներն առանձնակի սպասումներ չունեն:

«Եթե մեզ վնաս չտա, դա արդեն մեծ բան կլինի»,- ասես կտրում է 65-ամյա Վլադիմիր Մուլրառյանը: «Էլուրջ մարդ լինի, ոչ թե գող կամ հանցագործ»,- ուսերն է թորվում ինժեներ Աշոտ Բարսեղյանը: «Գոնք մի քիչ համապատասխանի նորմալ մարդկային չափանիշներին», - ցանկանում է լրագրող Մարիա Ասարյանը: «Մարդ լինի»,- զգիտես ինչ նկատի ունի կողևկար Վոլոյյա Սինասյանը: «Խելքը զլիսին լինի, գող չլինի»,- ավելացնում է 21-ամյա Վլադիմիր Ալոյանը: «Ազնվություն որ ունեցավ, մնացածն ինքնըստինքյան կլինի»,- համոզված է 67-ամյա Կարինե Աբանեսյանը: «Աչքը կուշտ լինի, որ ժողովողի գրապահն չնայի»,- երազում է Կարինեից ավելի իրատեսրեն տրամադրված ֆոտոլրագրող Շանթը: «Խիդճ ունենա և նամուս, մի քիչ էլ չափավոր ախոռփակ» - այս առօրեն շուլքակի թերթակիո

Դայտնի է, որ որոշ պատգամավորներ չվող թուզուններ են հիշեցնում. ընտրությունների նախօրեին երամներով հայտնվում են բնակա-վայրերում, իսկ հետո հեռանում անհայտ ուղղությամբ: Ուշադիր ընտրողները դա նկատել են: «Ընտրվելուց հետո էլ պատգամավոր կտեսնես», - հարցնում է Լևոն Մինասյանը: «Երբեմն գալիս, ֆոֆորում է ու գնում», - ասում է արհեստավոր Գագիկ Փիրումյանը: «Խունիսկ անունը չգիտեմ», - բռողքում է 63-ամյա լաբորատորիայի վարիչ Սերինե Յավոյանը: «Են երիմանում ով է», - ծայնակցում է Կարինե Արանեսյանը: «Երեսն էլ չեմ տեսել», - նրանց է նիսում 76-ամյա Արարատ Ալավերդյանը: «Նկարու տեսել եմ, բայց իրեն ոչ», - ասում է լուսանկարներ դիտելու ավելի մեծ հնարավորություն ունեցող ֆոտոլրագրող Շանթը:

Իսկ ինչպիսին չպետք է լինի պատգամավորը: «Չլինի գողական, ուզգավիկ փողատեր», - ասում է 56-ամյա Զենֆիրա Դարությունյանը: «Մարդ լինի, ոչ թե բանդիտ», պահանջում է 68-ամյա Գառնիկ Շովեմփյանը: «Չլինի տուապոյ բիզնեսմեն», - իր մտահոգությունն է հայտնում Արարատ Ալավերդյանը: «Չլինի գծուժ», - բողոքում է Եվա Դակորջանյանը: «Չունենա ջիպի մոութ», - հոգոց է հանում հաշվապահ Գոհար Ազանեսյանը: «Չլինի մականունավոր», - ակնկալում են 60 տարեկան Զովկիետա Սարգսյանը, գիտաշխատող Արմեն Կարապետյանը և 28-ամյա Անուշաբեկյանը:

Կարդասյամը:
Խորհրդային տարիների կարգախոսները
դեռ չմոռացած Սերինն Յավոյանը կարծում է
որ «պատգամավորը ժողովորի ծառան է»: Խո-
միայնակ թոշակառու Յոհիվսիմե Ավետիսյան
Կուզելիկյանն ավելին է պահանջում: Նա համոզ

ված է, որ պատգամավորը պետք է «լինի ընտրողների կողքին և որդիաբար ժառայի առանձ ավելորդ ծևականությունների»:

«Ոչ մի քաղաքական գործից չի մտածուս ժողովրդի մասին: Նրանք միայն իրենց քակի և փորի մասին են մտածում»,- բողոքում է 75 տարեկան Անուշ Մխիթարյանը: «Ամեն մեկն իր գրպանն է լցնում և արողի համար իրար օրուն են ռարդում»,- ասում է 45 տարե-

ԳՐԻԳՈՐ
ԷՄԻԼ-ՏԵՐՑԱՆ

«ՄԻ ՊԵՐՍԱԿԻ-100 ՈՐԱՄ»

Կերջերս Գորիսի թիվ 4 միջնակարգ դպրոցում «ժողովրդավար դպրոց» ծրագրի շրջանակ-ներում անցկացվեցին աշակերտական խորհրդի (ԱԽ) և ԱԽ նախագահի ընտրություններ: Այդ ընտրությունների ընթացքում, թեկուզ կատակով, հնչում էին «Ով ինձ մի պերաշշի տա, նրան կը նտրեմ», «Ով ինձ 100 դրամ տա, իմ ծայնը նրան կտամ» ցավալի երևույթի մասին հիշեցնող արտահայտություններ:

Խորհրդարանական ընտրությունների նախաշեմին փոքրիկ հարցախույզ անցկացրինք ընտրակաշաօքի մասին։ Դարձերին պատասխանել են 7-րդ «գ» դասարանի աշակերտները։

«Ի՞նչ է ընտրակաշառքը» հարցին Սամվել Խաչյանը պատասխանեց. «Դե, երբ ընտրություններից առաջ մարդկանց որևէ բան են տալիս, որպեսզի իրենց թեկնածուին ընտրեն»:

Իսկ «Ընտրակաշահքի չպատրի» և մասնաւոր ների մասին» երեխաների պատասխանները բավական տարրերվեցին: Սյուլազաննա Ասրյանի կարծիքով մեկ ծայն արժի 3-5 հազար դրամ, ըստ Սամվել Խաչյանի կես պարկ առուր: Թոշակները ժամանակին տալն էլ, ըստ նորա ոնտուակաշահքի տեսակ է:

«Արդյոք մեկ ծայնի համար 3000 դրամը թիւ չէ» հարցին Ս. Խաչյանը պատասխանեց, որ «Նախորդ ընտրությունների ժամանակ սկզբում 10 հազար դրամ էին տալիս: Դեռ տեսան, որ մարդիկ պատրաստ են 3 հազարով էլ վաճառել իրենց ծայնը, նվազեցրին գումարի չափը»: Արփինն Ստեփանյանի կարծիքով «շատ կարիքավոր մարդիկ կան, որոնց

ԵԱՀԱՅՐ 3 ԻԽԱՎՈՒ Է ՄԵԾ ՎԻՆ Ե»

«Դիմումականում ովքե՞ր են ընտրակա շառք վերցնում» հարցին Խարբելլա Գևոր գյանը պատասխանեց. «Տրամք, ովքեր աղքատ են»: Խակ Սրբութի Ասրյանը համոզվա

A large, orange and blue flag, likely the Armenian national flag, is held aloft by a crowd of people. The flag's colors are bright against a hazy, overcast sky. In the lower right foreground, a person wearing a dark, textured beanie and a dark jacket is looking towards the camera with a neutral expression. The background is filled with the blurred shapes of other people, suggesting a public gathering or protest.

ոանց հասկանալու մասնակցելով։
«Արդյոք ընտրակաշառք վերցնելով քա-
ղաքացին չի՝ կարող այլ թեկնածուի տալ իր
քվեն» հարցի ժամանակ է. Գևորգյանը ընդ-
վզեց. «Իսկ իսկ՝ զդո որտեղ կմնա, եթե մեկից
եղաւ լեռնես։ Եթե ուղարկեմ մենի ուրիշին»։

Վիդ վերցնես և ընտրես մեկ ուրիշին»:
«Ձեր ընտրությունների ժամանակ հնչած
«մի պերաշկի», «100 դրամ» արտահայտու-
թյուններն արդյոք չեն վկայում, որ վաղը դուք
էլ ընտրակաշառք կվերցնեք» հարցին Ա. Ստե-
փանյանը պատասխանեց, որ դա նրանք լուրջ
չեն ասել, կատակել են: «Ել նման կատակ
չենք ամի: Մարդ չպետք է իր ծայնը փողով ծա-
խի», - հավաստիացրեց նա: Ի. Գևորգյանը ըբա-
ցառեց, որ «ինարավոր է կարիքի մեջ լինեն ու
ես էլ ընտրակաշառք վերցնեմ»: Իսկ Ա. Մարյա-
նը համոզված է, որ իրեն ոչ մի կարիք չի ստի-
ակ ընտրակաշառք լինենի:

պի ընտրակաշառք զգողցնել.
«Դարավո՞՞ են առանց ընտրակաշառքի
ընտրություններ»: Ա. Ստեփանյանի իմացա-
ծով, «մեծերի բոլոր ընտրություններն եւ ընթա-
ցել են ընտրակաշառքներով: Այդ երևույթը ե-
ղել է, կա ու կլինի, չեմ հավատում, որ երբեւ
վերանա»: Ավելի լավատեսորեն էր տրամադր-
ված Ս. Խաչյանը. «Կգա ժամանակ, որ, ինչ-
պես մեծերն են ասում, ընտրությունները թա-
փանակներ են»:

փասցրկ կդառսան»:
Իսկ «Դ՞նչ կառաջարկեից մեծերին արդար
և թափանցիկ ընտրություններ կազմակերպե-
լու համար» Ս.Խայյանը բավական լուրջ ա-
սաց. «Ընտրակաշաղթը պետականորեն վե-
րահսկել թեկնածուները գնեին ծայները և յու-
րաքանչյուր ծայնի համար պետությանը որո-
շակի գումար վճարեին: Այդպես մեր պետու-
թյունն էլ կհարստանար: Չէ, ինչ եմ ասում,
այդպես կընտրվեր ամենահարուստը»:

ԼԱԿ ՕՐԵՆՔՆ ԱՅՆ Է, ՈՐԸ ԳՈՐԾՈՒ Է

Fարձագանել թոշակմերը, օպաստմերը և աշխատավարձերը, մշակել և իրագործել աղքատության կրծատման ծրագրեր, նվազեցնել աղքատմերի և հարուստմերի միջև խզում կոռուպցիայի դեմ պայքարի և աշխատատեղերի ստեղծման միջոցով։ այս էն ակնկալում մոր խորհրդարանից ընտրողները։

«Զգիտես ինու օրամօք (թէկմածումերը) մտածում են, որ մարգերի ժողովուրդը չի տարբերում օրենսդիրի իշխանությունը գործադիրից, - ասում է լրագրողներին Գեղարքունիքի մարդի գյուղերից մեկի բնակչությունը։ Գալիս են, խոստանում գագ ամցկացնել ճամապարհերն ասֆալտապատել, իսկ օրենքներն ո՞վ պիտի գրի։»

IREX/ProMedia-ի անցկացրած հարցման մասնակիցները ստուգ գիտեն այն հարցի պատասխանը, թե ինչով պատր է զրավի խորհրդարանը։ «Օրենքներ ստեղծելով», - խոսակ պատասխանում է հարցման մասնակիցների մեջ մասը։ Ումանք այս պատասխանը լրացնում են հայրենական խորհրդարանի գործունեության մասին սեփական դիտարկումներով։

«Մեր խորհրդարանից դժվար է գլուխ հանել, շատ անգամ ցամարտի դաշտ է հիշեցնում, թե կոյզված է օրենքներ ստեղծելուն։»

«Ներուստանենությամբ դիտելով խորհրդարանի աշխատամքը, դժվար է ջոկել նրա հիմնական գործառույթը։»

Գուցե, հենց այս դիտարկումները ստիպել են հարցման որոշ մասնակիցներին խոսափել Ամ զրոխառույթների մասին պատասխանում։ «Զգիտես, չեմ մտածել», իսկ մյուսներին Ամ-ի վրա դնել հասարակության քարոյական մարման զրոխառույթը։ Կերպներին պատկերացմամբ խորհրդարանը պետք է զրավի արդյունաբար, ճշգրտության և ազնվության համար պայքարով և ոչ թե «իրար վրա վերս հայկացելով։»

Մի խորով, ընտրողներից մեկի կարծիքով, պատզամավորները պետք է «իրար հայությունու փոխարևեն ծիշտ աշխատեն։»

Հասարակությունն ի՞նչ օրենքներ է ակնկալում այդ ծիշտ աշխատանքի ընթացքում։ Հարցման մասնակիցների կարծիքով երկրին հայկական են՝ «նորնալ», «օստակար», «ճշու», «մարդկային», «քարոյական», «առաջարական», «արդարացի», «ոչ վճառակար», «պարկեցու» օրենքներ։ Այսինքն, որ «չիննեն սողանցքներ» և «քիսեն հայկական մենքայիտելից»։

Ընդունություն առամքը, հնչան արտահայտվեց հարցման մասնակիցների մեջ, հարկավոր են արդարացի և զրոխու օրենքներ ուղղված մարդու իրավունքների պաշտպանությանը, քարեւեցությանը ու սոցիալական պաշտպանությանը։

Դե, ոչ եթե պահի լուր, հարկավոր են արդարացի և զրոխու օրենքներ ուղղված մարդու իրավունքների պաշտպանությանը, քարեւեցությանը ու սոցիալական պաշտպանությանը։ այսինքն ի հարցման մասնակիցների մեջ մենքայիտելի կարծիքը։

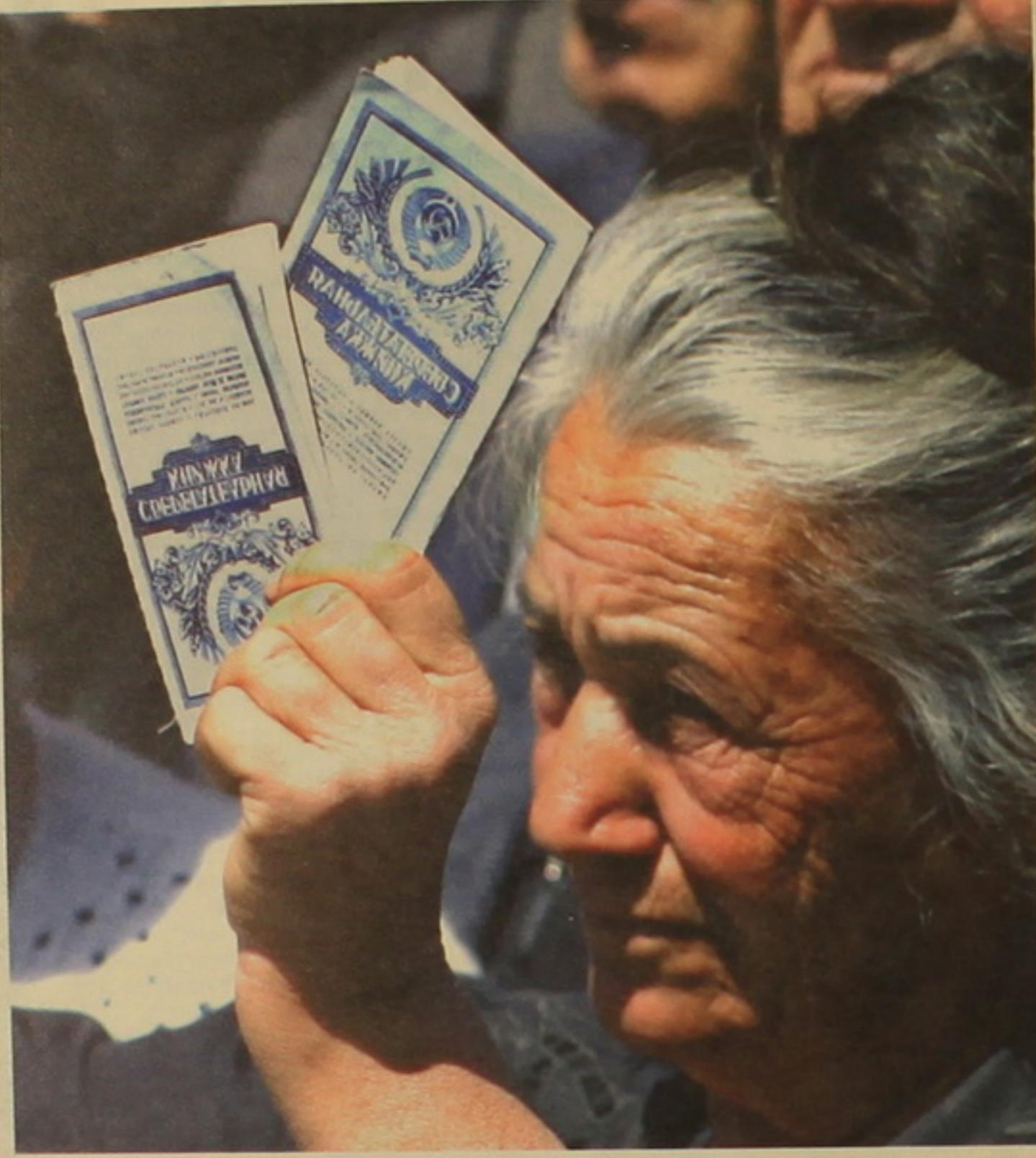
Ըստ հարցմունքի մոտ դգործություն են առաջացնում ոչ այնքան ներկայի օրենքները, որքան այն փաստը, որ դրանք չեն զրոխու աշխատանքան մասնակիցների 50 տոկոսից ավելին նշում է, որ օրենքները պետք է «զրոխու» լինեն։ «Որքան է օրենքները լավ լինեն, մի ժամանակ կարող են աշխատել։»

Ժողովորդին օգուտ չեն բերի, եթե չգործեն։ ասում է վարորդ Սանկել Գևորգյանը։

Որոշ հարցմաներ պատասխանել են, որ օրենքներ ստեղծվում են «որոշակի բարձր խավի համար»։ Սամանական սարքավորածություն է առաջացնել վերջին ընդունված օրենքը, համաձայն որի բարձրացնելում է վերին օրակի պետական ծառայողների աշխատավարձը։ Այսպես, օրինակ, խորհրդարանի խոսնակն ու վարչապետը կստանան 340.000 դրամ աշխատավարձ, ավելի քան կրկնակի կրաքարածան նաև ամենկին է ոչ քավոր պատասխանական վորոնցների աշխատավարձը։ Ներանց համաձայն ուղարձությանը վերջին աշխատավարձը կազմում է 550 հազար բոշակառու։ Նրանց կեսից ավելին ապրում է աղքատության եղանակության աջակցությամբ։

Բնակչության մոտ 10 հազար դրամ է - ասում է թժիշկ-երավան լյուդմիլա հսկատայանը։ - Այս փողոց հիալիք սարսափելի թիզ է կարգին ապրելու համար, սակայն ինձ օգնություն են զավակներ։ Ես ավելի շատ խորություն են տարեց մարդկանց, միայնակ թշնակություններին, որոնց հետ գործի բերումով հանդիպում են։ Այդ նարոյիկ ոչ միայն ի վիճակի չեն 150 դրամով մի տուփ անալգին

գնել, այլև երբեմն չեն կարող իրենց թույլ տալ հաց գնել։»

Հայաստանում նվազագույն կենսաթոշակար կազմում է 3000 դրամ, միջինը 6200 դրամ, այն դեպքում, եթե նվազագույն սպառողական զամբյուղ տարբեր հաշվարկներու 29-35 հազար դրամ է։ Հայաստանում, 77 տղիալական ապահովության նախարարության տվյալներով, գրանցված է 550 հազար բոշակառու։ Նրանց կեսից ավելին ապրում է աղքատության եղանակությամբ։

Բնակչության մոտ յոցելի շերտը փախստականներն են։ 77 կառավարությանը կից միզրացիայի և փախստականների վարչության տվյալների համաձայն, շուրջ 13 հազար ընտանիք դարձյալ գտնվում է աղքատության եզրից այն կողմէ, ապրում է կյանքի համար ոչ պատահան պայմաններում լրված նկուղներում ու շնորհանդերում։

«Երկու դպրոցական երեխա ունեմ, - ասում է փախստական նուն Սեյրանյանը։ - Ես ու ամուսին աշխատանք չունենք, սակայն մենք ոչ մի նպաստ չենք ստանում նույնիսկ մեր երեխաների համար։ Մեզ հրաժարվում են օգնել, քանի որ ես ու անուսին երիտասարդ ու առողջ ենք, կնշանակի կարող ենք աշխատել։»

Այն փաստը, որ անհնար է աշխատանք գտնել, ոչ մեկին չի հետաքրքրում։

Ներկայիս օրենքներից խստ դժգոհ են ուսուցչին միջին աշխատավարձը կազմում է 11 հազար դրամ լինվ հաստիքի համար, այսինքն շարաթական 18 ժամ։ Սակայն ոչ բոլոր ուսուցչիները լրիվ հաստիքով աշխատելու հնարավորություն ունեն։

«Մենք աշխատում ենք ծիծաղից աշխատավաճորներն ենք ծիծաղակար աշխատավաճորը սակայն սարքավորների աշխատանքը քայլություն է մանկավարների աշխատանքը։ Մինչդեռ հենց ուսուցչիներն են պատահանատու երիտասարդ սերնդի համար։ Ուզում ենք հուսայ, որ նոր խորհրդարանի պատգանակունքը կվերանայեն կրթական ոլորտի հետ կապված հարցերը և որոշակիություն կմտցնեն ուսուցչի կարգավիճակում։

Դրա հետ մեկտեղ, հարցման մասնակիցների մեջ կան սարդիկ, ովքեր իրենց բարեկանությունը օրենքների հետ չեն կապում։ «Օրենքն է, որ պիտի գեղեցկացնի մեր կյանքը»։ հարցին հարցով են պատասխանում նրանք։

ԶԱՅԱ
ԶԱԿՈՐՑՑԱ

ՂԺԿԱՐ Է ԿՈՂՄՈՐՈՇՎԵԼ ԱՅՆ ՔՐԵԱԿ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԵԶ

ԳՏՆՈՒՄ ԵՆ ԱՐՏԵՐԿՐՈՒՄ ԲՆԱԿԱՎՈՐ ՀՀ ՔԱՂԱՔԱՑԻՒՍԵՐԸ

Այս պահին հայրենիքին ոչնչով օգնել չեն կարող, և ընտրելով միակ հմարավորությունն ու պատասխությունն է կատարելու համար։ ամերիկանական Լիդու Սամասյանը։

Այս տարվա նախագահական ընտրություններին արտերկրում բնակվող մեր հայրենիքներն իրենց ընտրելու քաղաքացիական պարտը կատարեցին համեմատարար ակտիվ։ Առաջին փուլին մասնակցեց մոտ 9000 ՀՀ քաղաքացի, իսկ երկրորդ փուլի ակտիվությունը գերազանցեց բոլորի սպասումները՝ ուղիղ 4000-ով ավելացավ ընտրությունների թիվը։

Խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում մասամ մասնակցություն դժվար լինի։

- Այս ընտրությունների նկատմամբ մենք մի փոքր անտարբեր ենք, քանի հինգորոշացիական միայն հանրային հեռուստաներության արքանակային հաղորդումները բարձրացնեն չեն րոլոր կուսակցությունների մասին կարծիք կազմելու համար, ասում է Թիգրանի Սելոռնյանը, որն աղոք հինգ տարի բնակվում է Փարիզում, սակայն իր ամեն օրն ապրում է հայաստանյան իրադարձություններով։

Խորհրդարանական ընտրություններին առաջարկած կուսակցությունների մասնակցությունը կազմում է դժուար սահմանադրավագելու է 35 ընտրատեղամասում։ Նախագահականի ընթացքում 36 ընտրատեղամաս եր պարզ պատճենառով Բաղդադի ընտրատեղական տեղանքան չի լինի։ Պարզաբան ավելի կարևոր է, տեղյակ չեն ինչին են «այլու» ասելու, ինչին «ոչ»։

Բնականարար անվիտիս գործում է

«ԹՈՂ ՆՐԱՆՑ ՆՇԱՆԱԿԵԼ ԵՎ ՎԵՐԶ», ԱՍՈՒՄ ԵՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐԸ

- Անպայման կմասնակցեմ առաջիկա ընտրություններին, - ասում է 18-ամյա Արքուր Զանայանը և ավելացնում, - դա իմ քաղաքացիական պարտք է:

Երևանի աթուական կոնսերվատորիայի ուսանող Արքուրի և իր հասակակիցների հանար ընտրություններով հագեցած այս տարին առաջինն է, եղան որպես չափահան ընտրելու իրավունք ունեն:

Սակայն ոչ բոլոր չափահաններն են համամիտ Արքուրի հետ: Չատերը անհետաքրքիր են համարում ընտրություններին մասնակցելը:

Կերպին երեք տարում չափահան դարձած երիտասարդների ակտիվությունն ընտրություններին պարզելու համար տողերին հեղինակը հարցումներ կատարեց Երևանի չորս բուհերի (կոնսերվատորիա, մանկավարժական, ճարտարագիտական և պետական համալսարաններ) շուրջ 40 ուսանողների շրջանում:

Նրանցից 18-ամյա Աննա Կարպաթյանը մեծ գոհունակությամբ է հիշում իր առաջին մասնակցությունը նախագահական ընտրություններին, «Ծառ լավ օր է, հետաքրքրությունից այցելան է մնացել քենացիում, որ մայրը անհանգստացած եկավ իմ ետևից: Մինչ այդ հստակ որոշել է, թե ում եմ ընտրելու, սակայն մտնելով այդ փակ տարածք՝ երկար ուսումնասիրուած է քվեաթերիկը»:

Դարցման մասնակիցների մեծ մասը կարստելով երկրի համար նախագահական ընտրությունները ըստ, որ ակտիվությունն անանակցել է և առաջին, և երկրորդ փուլերին, սակայն գալիք խորհրդարանական ընտրությունները, ըստ նրանց, այնքան էլ գոյավիչ չեն, և դժվար նման ակտիվությամբ մասնակցի: 40 հարցվածներից միայն տասն է մտադիր մասնակցել խորհրդարանական ընտրություններին:

- Դասկանալի է, որ նախագահական ընտրությունները կարևոր են, բայց մյուս ընտրություններին ինչո՞ւ գնամ, - ասում է ՀՊՃՀ-ի ու

սանող 19-ամյա Վարդան Դակորյանը, - թող նրանց նշանակեն և վերջը: Նա գտնում է, որ եթե ժողովուրդը ազնիվ և վստահելի նախագահ է ընտրությ, ապա այդ հարցն էլ պետք է նրան վստահի:

- Դիմա, եթե թեկնածուների նախընտրական ծրագրությունը կարդամ ու ամենաավագ ծրագիր ունեցողին ընտրեմ, իսկ մատրվելուց հետո պարզվի նա ամենաավագակերն է, ինձ կասեն՝ դու սե ընտրել, ուրեմն բողոքելու տեղ չունեմ, - ասում է Վարդանը և շարունակում, ավելի լավ ու պայուն լինի, որը լավագույն ավարտելով դաշնան ազգի շահերի պաշտամ: Ես չեմ մասնակցի խորհրդարանական ընտրություններին:

Իսկ Վահե Բարյուղարյանը, ի տարբերություն Վարդանի, շատապու և նախանակցել գալիք ընտրություններին: Նրա 18 տարին մեջ ամս առաջ է լրացել, իսկ դա նշանակում է, որ նախագահական ընտրություններին նա դեռ անշահահան էր:

- Մեր ընտանիքը ակտիվություն մասնակցում է ընտրություններին, իսկ խորհրդարանական հատկություն առաջ է սե ընտրել մեկը հոր և մատուցել է, ասում է Վահեն, դա ավելի է շահագոգում, որ սե է մասնակցել և ծայն տամ նրա օգտին: Վահեի միակ մտավախությունն այն է, որ, հետաքառ է, ընտրացուցակում դեռևս չինի իր անունը, սակայն այդ հարցը, նրա ասելով, խոստաց է լուսել հայու:

Ուսանողության շարքերում ընտրություններին ակտիվ մասնակցում են բուհերի ուսանողական նախագահական ընտրություններին անհամները: Նրանք պարտադիր մասնակցում են բոլոր ընտրություններին՝ մինչ այդ աշակերտելու հետևելով քաղաքական անցուղարձին: Ակտիվիստների շատերն անզամ նպատակ ունեն հնարա-

մասն եմ համարում, անկեղծ ասած՝ ժամանակ է չունեմ:

20-ամյա Կարեն Դովսեփյանը նախընտրություն մասնակցել ընտրություններին, քանի որ այդակի հնարավորություն կընծեռվի մի քանի տարի հետո:

- Մեր պատությունը նոր ծևավորվու պետք է և շատ խնդիրներ շուտակայութ ու ծիշտ լուծման կարիք է ունեն, - ասում է նա, - և շատ կարևոր է, որ մեզնից յուրաքանչյուրն իր սեփական ներդրումն ունենա այս հարցի լուծման մեջ:

Սուրեն
ԴԵԳԵՐՑՅԱՆ

ԸՆՏՐՈՂԸ ՊԱՏՐԱՍ Է ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅԱՆ

ԿԸՀ տվյալների համաձայն, 1999 թ. խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցել է կըտրական իրավում ունեցողմերի մոտավորապես 62 տոկոս: Թե ինչպիսի ակտիվություն կցուցաբերել է թթ քաղաքացիները այս ընտրություններին՝ մինչ այդ աշակերտելու հետևելով քաղաքական անցուղարձին: Ակտիվություն մասնակցում է նաև գաղաքական ընտրություններին՝ մինչ այդ աշակերտելու հետևելով քաղաքական անցուղարձին:

Նրանցից 19-ամյա Դասմիկ Վաղասյանը, ի տամանական ընտրություններին բոլորի պատճեն ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմիկ Վաղասյանը ակտիվ մասնակցում է նաև նախարարություններին:

Կաղաքար չունեմ, թե ինչ թեկնածուների նախարարություններին մասնակցում է ակտիվությունը:

«Դասմ

25 ՍԱՅԻԾԻ 2003թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԱՏՈՒԳԻՐ ԸՆՏՐՈՂՄԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԸ

Ահա այն դարձ ժայլեց, որոնք դահանջվում են Հայաստանի Հանրապետության՝ 18 տարին լրացած յուրաքանչյուր ժաղաքացուց ընտրողների ցուցակները ստուգելու համար:

ՔԱՅԼ 1

ԿՊՐԻԼԻ 15 - ՍԱՅԻԾԻ 23 այցելիր ու տեղամասային կենտրոն կամ ու համայնքի ղեկավարին եւ հավաստիացիր, որ ու անունն ընտրողների ցուցակում է եւ համադատասխանում է ու անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներին:

ՔԱՅԼ 2

Ընտրողների ցուցակում ու անունն ընդունվելու կամ ու տվյալներու առկա անճշտությունները վերացնելու դահանջով դիմիր ու համայնքի ղեկավարին ԿՊՐԻԼԻ 15-ՍԱՅԻԾԻ 20: Հայտնի դիմումը դեմք է լինի գրավոր, որ կարելի է շարադրել նաև ազա ոճով: Դահանջիր ու դիմումը գրանցել մատյանում: Համայնքի ղեկավարը՝ 3 օրվա ընթացում գրավոր կղատասխանի ու դիմումին:

ՔԱՅԼ 3

Դիմիր առաջին ասյանի դատարան, եթե ու համայնքի ղեկավարն այդ ժամանակահատվածում չի դատասխանել ու դիմումին: Դատարանը հնագործական կայացնում է որոշում, որը բողոքական ենթակա չէ: Զվերակությանը նախորդող 2 օրերի ընթացքում, ինչպես նաև նվազագույնը օրը նույնութեան կարող եւ դիմել դատարան: Զվերակության օրը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը ցուցակում չընդգրկված ընտրողին կիանձնի տեղեկանի դատարան ներկայացնելու համար: Դատարանը որոշում է կայացնում անհատաղ:

ԲԱՑԱՌՈՒԹՅՈՒՆ

- Արտասահմանում բնակվող կամ գտնվող Հայաստանի Հանրապետության ժաղաքացիները, եւ
- Զինծառայության մեջ գտնվող կամ զարժական հավաքներ անցնող զինծառայողները **ԿԱՐՈՂ ԵԼ** մասնակցել միայն Ազգային ժողովի համամասնական ընտրակագում ընթացքումներին եւ **ՉԵՆ ԿԱՐՈՂ** մասնակցել Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակագում ընթացքումներին:
- Փախստականները **ՉԵՆ ԿԱՐՈՂ** մասնակցել այս ընթացքումներին:

Օրենքով սահմանված կարգով դատասխանատվության են հանգեցնում՝

- ✓ մեկից ավելի ընտրական տեղամասերում ընտրողների ցուցակներում գրանցվելը,
✓ համայնքի ղեկավարի կողմից ընտրողների ցուցակները կազմելու կարգը եւ ժամկետները խախտելը:

ՕԳՏԿԻՐ ԸՆՏՐԵԼՈՒ ՔՈ ԻՐԱՎՈՒՄՆԵՐԸ՝ ՆՇՈՒ ԿԱՏԱՐԵԼՈՎ՝ ՔՎԵԱԹԵՐԹԻԿԻ ՎՐԱ ՄԻԱՅՆ ՄԵԿ ԿՈՒՍԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԵԿ ԹԵԿՆԱԾՈՒԻ ԱՆԿԱՆԴԻՄԱՑԻ ՎԱՆԴԱԿՈՒՄ ՄԻԱՅՆ ԱՅՍՊԵ

ԶՈ ԶՎԵԱԹԵՐԹԻԿԸ ՀԱՍԱՐՎՈՒՄ Է ԱՆՎԱԿԵՐ, ԵԹԵ ԴՈՒ ԿԱՏԱՐԵԼ ԵՍ ՈՐԵՎԵ ԱՅԼ ՆՇՈՒ ԿԱՄ ԶՈ ԹԻՇ ՆՇՈՒԸ ԶԻ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԿՈՒՍԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿՈՒՍԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՇՆԵՐԻ ԵՎ ԹԵԿՆԱԾՈՒԻ ԱՆՎԱԿԵՐ ԴԻՄԱՑԻ ՎԱՆԴԱԿՈՒՄ: ԿԱՏԱՐԿՐ ԶՈ ՊԱՐՏՅԵ: ԱՊԱՋՈՎԿՐ ԶՈ ԸՆՏՐԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՄՆԵՐԸ ՍՏՈՒԳԵԼՈՎ ԸՆՏՐՈՂՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԸ:

Եթե դու աղրում ես Դավիթաւեն, Զանաեն-Զեյթուն, Մալաթիա-Մերասիա, Աղարան, Թալին, Օւական, Արմավիր, Մեծամոր, Մրգաւաս, Գավառ, ճամբարակ, Նորարատ, Ախուրյան, Մարտիրոս, Ազատան, Առողջ, Գորիս, Սիսիան, Զաջարան, Նոր Ջամն, Եղվարդ, Սոմհակ, Օծուն, Թումանյան համայնքներում, աղա իմացիր, որ այն- տեղ գործում են Ընտրացուցակների խորհրդավական հանձնաժողովներ (**ԾԻՆՅ**), որոնք կա- րող են օգնել ենց՝ ընտրողների ցուցակներում ու տվյալներն ստուգելու եւ ճշգելու հարցում: Ուշադրություն դարձրու հայտարարություններին՝ **ԾԻՆՅ-ի** տվյալներն իմանալու համար: **ԾԻՆՅ-ի** կամավորը կմուտենա ենց՝ ընտրողների ցուցակներում ու տվյալներն ստուգելու հարցում ենց՝ օգնելու համար:

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԾԻՆՅ-ներն աշխատում են կամավոր իմունիտներով եւ անկողմնա- կալ են: Զաղաթական կուսակցությունները չեն ընդգրկվում ԾԻՆՅ-ներում: ԾԻՆՅ-ի բոլոր կա- մավորներն ունեն կրծքանակներ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

